

OTÙ EKPERE NKE DEVID

Abù Qma 72:1-20

IHEÒMÙMÙ 248 - Nke Ndịokenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Onye agọziri agọzi ka JEHOVA, bú Chineke, bu, bú Chineke nke Israel, Onye nání Ya nālu oké ọlu di iche iche” (Abù Qma 72:18).

I Alaeze Ebighi ebi

1. Onye ahụ dere Abù Qma na-achọ ka enye Nwa Eze eziumume na ikpé niile nke Chineke, Abù Qma 72:1; Aisaia 59:16, 17; Jeremaia 23:5, 6
2. Eze ahụ ga-eji eziumume na izu òkè kpee ndị mmadụ ikpé, Abù Qma 72: 2-4; Aisaia 11:2-5; 9:7; 32:1
3. Alaeze ahụ ga-adị ebighiebi, Abù Qma 72:5-7; Daniel 2:44; Luk 1:32, 33; Maika 4:7
4. Ọchịchị Eze ahụ ga-ejikọta ihe niile, Abù Qma 72:8-11; 59:13; 103:19; Daniel 7:14; Nkpughe 21:24-26
5. Eze ahụ ga-anụ ma za kwa ákwá nke onye nọ ná mkpà, ogbenye, na onye ana-akpagbu, Abù Qma 72:12-14; Aisaia 2:4; Hosea 2:18; Maika 4:3, 4; Aisaia 60:1-22
6. Aga-ebuli Eze ahụ elu ma sọpuru kwa Ya, Abù Qma 72:15-20; Aisaia 2:1-3; Maika 4:1, 2; Luk 1:32, 33; Ndi Filipai 2:9, 11; Nkpughe 19:12, 16

NKỌWA DỊ ICHEICHE

Ọkpara Eze ahụ

Ekpere nke Devid, bú nke edere na Baịbụl nye anyị dika Abù Qma nke iri asaa na abụọ, kariri náání otù ekpere. Ọ bú mkwuputa nke okwukwe, na amụma banyere Mesaia n'uzọ putara ihè. Devid nwere ezi nghọta nke àtùmààtù nzọputa nke Chineke, ọtụtụ nghọta putara ihè, ma zue kwa òkè nke Devid banyere Alaeze Chineke ka ekpughere nye anyị n'ekpere a.

Ọ bú ihe putara ihè nkeoma na ọchịchọ Devid ka enye nwa Eze ikpé niile nke Chineke na eziumume abụghị banyere nwa ya nwoke, Solomon dika ihe mbụ. Solomon nwere ọchịchị nke ọgan'iru na udo nke ọ dībeghị nke ruru ka ya n'akụkọ mba Israel ná ndị bu ya uzọ maọbụ ndị náeso ya. Ma otú ọ dī, ọchịchị nke Solomon bú ihe-ntà iji ya tūnyere Alaeze ahụ nke Devid na-ekwu ihe banyere ya site na Mmụọ Nsọ. Devid maara Onyenzọputa ya na Eze na-abia, ọ bughị kwa onye ná-enweghị mmasị n'ebe udo ahụ na íbá uba nke ga-abụ akụkụ nke Alaeze ahụ nke aga-eguzobe n'ụwa n'ikpeazụ. Ekpere ya bú ọchịchọ nke ọ bú Chineke kpaliri íhụ nguzobe nke Alaeze ahụ ngwangwa.

Ọ bughị náání Devid ka Chineke kpugheere nke ntà banyere ebube niile nke Alaeze nke Ọkpara Ya. Aisaia buru amụma banyere Jisọs Kraist na Alaeze Ya: “Amuwo ayi otù nwa, otù nwa-nwoke ka enyeworo ayi; ibu-onye-isi gādikwasi kwa n'ubu-ya: agākpọ kwa aha-ya Onye-ebube, Onye-ndum-ọdu, Chineke Nke bu Dike, Nna nke bu Nna mgbe nile ebigh-ebi, Onye-isi udo” (Aisaia 9:6).

Akawo Kraist akara íchị site n'oge ntọala ụwa. (Lee I Pita 1:20). Onye dere Abù Qma ekwuwo sị “Oche-eze-Gi eguzosiwo ike site na mgbe ochie” (Abù Qma 93:2).

Jọn Onyeozí n'agweetiti nke Patmos huru Ya bú onye gaje íchị, wee nụ mkwuputa ahụ nke óké ígwè mmadụ ahụ: “O kwesiri, bú Nwa-aturu ahu Nke egbuwo egbu, inata ike nile, na àkù, na amam-ihe, na ume, na nsọpuru, na otuto, na ngọzi. M'we nu ihe nile ọ bula ekèrè èkè nke di n'elu-igwe, na n'elu uwa na n'okpuru uwa, na n'elu oké osimiri, ha na ihe nile di ha nime, ka ha nāsi, Ọ bu Onye ahu Nke nānọkwasi n'óche-eze ahu, Ya na Nwa-aturu ahu, ka ngọzi nile na nsọpuru nile na otuto nile na ike nile diri rue mgbe nile ebigh-ebi” (Nkpughe 5:12, 13).

Ọchịchị n'Eziomume

Jisọs Kraist bú Onyeọchịchị kwesiri nke Alaeze a, Ọ ga-achị kwa n'Eziomume. Anyị na-agụ n'otụtụ ebe n'Akwụkwọnsọ banyere eziumume nke Eze ahụ na ụdị nke ikpé Ya niile. “Onye ezi omume ka I bu, JEHOVA, ọzọ, ihe ziri ezi ka ikpe-Gi nile bu” (Abù Qma 119:137). “Ezi omume-Gi bu ezi omume nādiru mgbe ebigh-ebi” (Abù Qma 119:142); na “Ezi omume na ikpe ziri ezi bu ọnọdu guzosiri ike nke oche-eze-Ya” (Abù Qma 97:2). Iwu Ya niile, ikpé Ya niile, okwu Ya niile bu eziumume. (Lee Abù Qma 119:172; 19:9; 119:123). “Onye ezi omume ka JEHOVA bu n'uzọ-Ya nile, Ọ di kwa ebere n'ọlu-Ya nile” (Abù Qma 145:17). Anyị gụkwara, “Ọ gēji

ezi omume kpe ndi nile di iche iche ikpe” (Abù Qma 96:13). Ndịa bụ olenaole nke ebeogugụ sitere na Baibul ná-akọwa eziumume nke oghichị Eze ahụ.

Ala Maramma

Aisaia Onyeamụma chikọtara ọnụ n’okwu olenaole banyere ọtùtù nke Alaeze Chineke n’eluwa nke a, “Ọ digh ọgwugwu ọ bula iba-uba nke ibu-onye-isi Ya na udo-Ya gāgwu” (Aisaia 9:7). Anyị na-agụ site n’ebeogugụ anyị na “Ọ gārıda dika miri-ozuzo si ezokwasi n’ozara asuru asu: dika oké miri-ozuzo nēdè ala. Onye ezi omume gāma akwukwọ n’ubochi nile ya dika osisi ndu; ọtutu udo gādi kwa rue mgbe ọnwā agagh-adi.” Ebe ọgugu ọzọ di icheiche yiri ebeogugụ anyị na-abia kwa n’échichè. “Ọ gēkpe kwa ikpe n’etiti ọtutu ndi di iche iche dozi-kwa-ra mba di iche iche nwere ume okwu-ha rue ebe di anya; ha gākpughari kwa mma-agma-ha nile ka ha buru mma-ogè, na ube-ha nile ka ha buru mma-ikwa-osisi: mba agagh-ebuli mma-agma megide mba, ha agagh-amuta kwa agha ọzọ. Ma ha gēbi, onye ọ bula n’okpuru osisi vine ya na n’okpuru osisi fig ya; ọ digh kwa onye gēme ka ha ma jijiji” (Maika 4:3, 4).

Ebe ọgugu ọzọ mara mma n’Akwwkwonso na-akoro anyị maka udo nke Alaeze Chineke ahụ n’eluwa: “Ha gēwu kwa ulo, biri nime ha; ha gāku kwa ubi-vine, rie nkuru-ha. Ha agagh-ewu ulo, onye ọzọ ebichie; ha agagh-aku, onye ọzọ erie: n’ihi na dika ubochi nile nke osisi di, otú a ka ubochi nile nke ndim gādi, ndi M’roputaworo gēnwe kwa ihe aka-ha lutara mgbe di anya nke-uku. Ha agagh-adogbu onwe-ha n’ọlu n’efu, ha agagh-amu umu nye obi-ọlulọ-miri: n’ihi na nkuru nke ndi JEHOVA goziworu ka ha bu, ha na umu gēsi ha n’aru puta: ọ gēru kwa na, tutu ha akpo, Mu onwem gāza; mgbe ha onwe-ha nọ nēkwu okwu, Mu onwem gānu” (Aisaia 65:21-24).

Ọchịchị Ruru Ụwa niile

N’oge oghichị nke Eze Solomon mba nke Israel toruru n’onodu di elu nke-ukwu n’etiti mba niile. Mba di icheiche nke ụwa webatara ngwaahia ha n’Israel, ma nye kwa Eze Solomon onyinye di okéonuahia n’itutu na otuto banyere amamihe ya. Ezenwanyị Sheba si n’ebe di anya bia ile Solomon; wee gwa ya banyere obi na ndi ná-ejere ya ozi, na usoro ọfufè Chineke ya: “Ma, le, egosighm nkera uba amam-ihe-gi: i tukwasiwo ihe n’akukọ nke m’nuru. Ndi ihe nāgara nke-oma ka ndikom-gi bu, ndi ihe nāgara nke-oma ka ndi-oru gi ndia bu, ndi nēguzo n’iru-gi mgbe nile, ndi nānu amam-ihe-gi” (2 Ihe Emere 9:6, 7).

Nke a bụ náání ihe-atụ nke ụzọ ahụ nke ndi eze nke ụwa ga-abia isopuru na iweta ihe igosi oké nsopuru ha nye Okpara nke Eze ahụ n’oge ahụ nke oghichị Ya. Site n’ebe-ogugụ anyị, anyị na-agụ na “Ndi-eze Tashish na nke ala nile di oké osimiri gburugburu gēnye onyinye-inata-iru-oma: ndi-eze Sheba na Seba gēweta utú nso. E, eze niile gākpọ isi ala nye ya: mba niile gāfè ya ọfufè.”

Oghichị Solomon nwere ike n’ebe mba niile ahụ nke ọ na-achị di, ma Alaeze nke Chineke n’eluwa ga-enwe ike oghichị ya n’akukọ niile nke ụwa. Kraist ga-eji mkpá-n’aka igwè chia; mba niile ná-amaghị Chineke ga-abụ ihenketa ya, na nsotu niile nke ụwa ga-abu ihe onwunwe-Ya (Gụọ Abù Qma 2:8, 9).

Daniel huru ọhụ nke ubochi ikpeazu ndi a, wee deputa: “Anom nāhu ọhu nile nke abali, ma, le, otu onye, nke di ka Nwa nke madu, nọ nābia n’igwe-oji nke elu igwe, ọ bu kwa Onye ochie ahu ka ọ biakutere, ha we me ka ọ biarue nso n’iru Ya. Ọ bu kwa ya ka enyere oghichị, na ebube, na ala-eze, ka ndi nile di iche iche na mba nile na ndi nile nāsu asusu di iche iche we fè Ya: oghichị-Ya bu oghichị ebigh-ebi, nke nāgagh-agabiga, ọ bu kwa ala-eze-Ya bu nke anāgagh emebi” (Daniel 7:13, 14).

Nsopuru nke Mba niile

“N’ihi ulo uku Gi nime Jerusalem ọ bu Gi ka ndi-eze gēdukuru utú” (Abù Qma 68:29). Ebeogugụ anyị na-asị na “A gēnye kwa ya ufodu n’ọla-edo Sheba” (Abù Qma 72:15). Àmúmà di icheiche nke Aisaia na-ekwu banyere ndi ahụ ga-abia inye Eze ahụ nsopuru ha: “Mba nile gējeru kwa ihè-gi, ndi-eze ejerue onwu-maramara nke ọwuwa-gi.” “Igwe camel gēkpuchi gi, umu-camel nke Midian na Ifa: ha nile gēsi na Sheba bia: ọla-edo na frankincense ka ha gēbute, ọ bu kwa ozi oma otuto JEHOVA ka ha gēzisa. Igwe ewu na aturu nile nke Kida ka agāchikọtara gi, ebulu nile nke Nebaiot gējere gi ozi: ha gārigota n’ebe-ichu-ajam dika ihe nātọ utọ, M’gēme kwa ulo nke imamam ka ọ ma nma” (Aisaia 60:3, 6, 7).

Aha Ebighi ebi

Mba di icheiche agabigawo ba n’ebe agaghị ahuta kwa ha ọzọ, ọtutu igwè mmadu efunarjwo n’anya ba n’ili. Ndi eze na ndi isi ana-apughị iguta ọnụ agawo n’uzo niile nke anarụ bụ mmadu na-apughị kwa ihu maobu nu olu ha ọzọ. Echezowo aha ha, ọ bụ náání olenaole ka edeputaworo n’akwukwọ di icheiche nke akukọ mgbe ochie.

Ma Eze ahụ nke gaje ichi ụwa niile nwere aha nke o dighi mgbe echefuoro ya, nke ana-apughị kwa ichefu, site n'oge ná-adighi agwụ agwụ nke ebighiebi. Ka otutu arọ na-agabiga ka aha ebube Ya na-amụwa ná-aga n'iru. O dighi mgbe emebiworo aha Ya site ná mmalite, o ga ná-amụ kwa ná-enweghi ogwugwu rue ebighiebi. “Ka aha-Ya dirue mgbe ebigh-ebi; n'iru anyanwu ka aha-Ya gāmu omumù: madu gāgozi kwa onwe-ha nime ya: mba nile gākpọ ya onye ihe nāgara nke oma” (Abù Oma 72:17).

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Ònye bụ Okpara Eze ahụ?
2. Òlee otú anyị si mata na Devid anaghị ekpe ekpere banyere Solomon n'Abù Oma nke a?
3. Gini bụ okè nke Alaeze a?
4. Kowaa ụdị ochichi ga-adị n'oge ochichi nke Okpara Eze ahu.
5. N'ihì gini ka Eze ahụ ga-eji ná-anata oké nsopuru site n'aka ndi eze na mba ozọ di icheiche?
6. N'ihì gini ka ana agaghị echefu aha Eze nke a?